



רשומות

# הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

15 ביולי 2009

444

כ"ג בתמוז התשס"ט

עמוד

744 ..... הצעת חוק הבנקאות (רישוי) (תיקון מס' 15), התשס"ט-2009

## הצעת חוק הבנקאות (רישוי) (תיקון מס' 15), התשס"ט-2009

1. בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981<sup>1</sup> (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 24א –

(1) בסעיף קטן (א), במקום "לפי פרק זה, באמצעי שליטה של תאגיד" יבוא "לפי פרק זה ולפי פרק ג', יותר מ-1% מסוג מסוים של אמצעי השליטה, בתאגיד", במקום הקטע החל במילים "בסעיף 23א" עד המילה "הפועל" יבוא "בסעיף 23א עולה על 2,000 מיליון שקלים חדשים, הפועל" ובמקום הסיפה החל במילים "בכל אחד מהם עולה" יבוא "בכל אחד מהם עולה על 20 מיליון שקלים חדשים; לעניין הגדרה זו – (1) "פועל בעקיפין" – מחזיק ב-5% או יותר מסוג מסוים של אמצעי השליטה בתאגיד;

### ד ב ר י ה ס ב ר

באותו ענף משק, שיעור המשקף יכולת השפעה על אותו ענף משק.

סעיף 1 לפסקה (1)

עוד מוצע לקבוע כי לעניין ההגדרה "תאגיד החוקה ריאלי" יראו תאגיד שהוא מבטח כפועל בענף הביטוח בלבד, וזאת בלא תלות בהשקעותיו הפיננסיות בתאגידים אחרים או בפעולותיו בענפי משק נוספים. זאת, הואיל וענף הביטוח הוא ענף המשק המרכזי שבו פועל מבטח, וכן לאור המגבלה המוטלת על החוקותיו של מבטח בתאגידים הקבועה בתקנה 15 לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (רכבי השקעת ההון והקרנות של מבטח וניהול התחייבויותיו), התשס"א-2001. התקנה האמורה קובעת כי מבטח לא יזום, לא יקים, לא ייסד, לא ירשום, לא ינהל, לא ירכוש ולא ישקיע בדרך אחרת, באופן שיקנה לו שליטה או זכויות ניהול בחברה מוחזקת, כהגדרתה בתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (פרטי דין וחשבון), התשנ"ח-1998, או בחברה ההופכת לאחר ההשקעה לחברה מוחזקת, אלא באישור מראש של המפקח על הביטוח.

סעיף 24א לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981 (להלן – החוק), שהוסף לחוק בחוק הבנקאות (רישוי) (תיקון מס' 11), התשנ"ו-1996, קובע בסעיף קטן (א) מגבלה ולפיה תאגיד בנקאי לא יחזיק ביותר מתאגיד החוקה ריאלי כהגדרתו באותו סעיף, אחד, וזאת לשם צמצום הריכוזיות וההשפעה של התאגידים הבנקאיים במשק.

בחוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות וניגודי הענינים בשוק ההון בישראל (תיקוני חקיקה), התשס"ה-2005 (להלן – רפורמת בכר), שנועד להפחית את הריכוזיות וההשפעה של התאגידים הבנקאיים במשק בכלל, ובתחום הפיננסי בפרט, תוקן החוק והוטלו בו, בין השאר בסעיף 27 לחוק, מגבלות על החוקה בידי תאגיד בנקאי, של אמצעי שליטה בחברה מנהלת, לרבות במבטח, או בתאגיד השולט בהם.

בעקבות לקחי היישום של סעיף 24א(א) האמור ולאור המגבלות שהוטלו ברפורמת בכר, מוצע לצמצם את המגבלה הקבועה בסעיף 24א לחוק בלי לפגוע במטרה שלשמה נועדה, ולאפשר החוקה, ישירה או עקיפה, בידי תאגיד בנקאי, של אמצעי שליטה בשיעור של עד 1%, ביותר מתאגיד החוקה ריאלי אחד, שכן החוקה בשיעור כאמור אינה משקפת השפעה של התאגיד הבנקאי על תאגידי החוקה הריאליים.

כמו כן יצוין כי קיימת מגבלה בסעיף 11 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק בייעוץ פנסיוני ובשיווק פנסיוני), התשס"ה-2005, לעניין החוקה של תאגיד בנקאי במבטח לצורך קבלת רישיון יועץ פנסיוני. לפי המגבלה האמורה, הממונה לא ייתן רישיון יועץ פנסיוני לתאגיד בנקאי אלא אם כן הוא אינו מחזיק יותר מ-5% מסוג מסוים של אמצעי שליטה במבטח ואינו מחזיק יותר מ-10% מסוג מסוים של אמצעי שליטה בתאגיד אחר השולט במבטח או בתאגיד המחזיק במבטח יותר מ-25% מסוג מסוים של אמצעי שליטה.

תאגיד החוקה ריאלי מוגדר בסעיף 24א(א) לחוק כתאגיד שהונו הוא כנקוב באותה הגדרה, הפועל במישרין או בעקיפין ביותר משלושה ענפי משק שונים המנויים בתוספת השניה לחוק, ששווי כל השקעותיו בכל אחד מהענפים עולה על הסכום הנקוב בהגדרה.

המגבלות האמורות, החלות על החזקות של תאגיד בנקאי במבטח ועל החזקות של מבטח בתאגיד כלשהו, מונעות יכולת השפעה של ממש של תאגיד בנקאי על תאגיד אחר המוחזק בידי מבטח.

מוצע להגדיר את המונח "פועל בעקיפין" כך שתאגיד ייחשב כפועל בעקיפין בענף משק, רק אם הוא מחזיק ב-5% או יותר מסוג מסוים של אמצעי השליטה בתאגיד הפועל

<sup>1</sup> ס"ח התשמ"א, עמ' 232; התשס"ה, עמ' 830.

(2) יראו תאגיד שהוא מבטח כפועל בענף הביטוח בלבד, אף אם הוא פועל בענפי משק נוספים.”;

(2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

”(א1) תאגיד בנקאי רשאי להחזיק, ככל שהדבר מותר לו לפי פרק זה ולפי פרק ג'2, יותר מ־1% מסוג מסוים של אמצעי השליטה, במבטח אחד בלבד שהונו כמשמעותו בסעיף 23א עולה על 2,000 מיליון שקלים חדשים.”;

(3) במקום סעיף קטן (ב) יבוא:

”(ב) הנגיד רשאי, באישור שר האוצר וועדת הכספים של הכנסת, בצו, לשנות את התוספת השניה ולעדכן את הסכומים האמורים בסעיף זה.”

## ד ב ר י ה ס ב ר

### לפסקה (3)

סעיף 24א(ב) לחוק קובע כי “הסכומים האמורים בסעיף קטן (א) יעודכנו ב־1 בינואר של כל שנה על פי הוראות סעיף 19(ג)2”. עדכון הסכומים לפי סעיף 19(ג)2 לחוק הוא אוטומטי, על פי שיעור עליית המדד כאמור באותו סעיף.

מוצע להחליף את סעיף קטן (ב) האמור ולהסמיך את הנגיד, באישור שר האוצר וועדת הכספים של הכנסת, לעדכן, בצו, את הסכומים האמורים בסעיף קטן (א), לא רק בהתאם לשיעור עליית המדד, אלא גם מטעמים אחרים, כמו למשל שינוי בריכוזיות הפעילות הריאלית במשק.

עוד מוצע להחליף את הסכומים הנקובים בהגדרה “תאגיד החזקה ריאלי”, בסכומים המעודכנים בהתאם לסעיף 24א(ב) לחוק.

### לפסקה (2)

לאור התיקון המוצע בפסקה (1) ולפיו יראו תאגיד שהוא מבטח כפועל בענף משק אחד בלבד, וכצעד משלים לתיקון האמור, מוצע, מטעמים של מניעת ריכוזיות וניגודי עניינים, להגביל תאגיד בנקאי כך שיהיה רשאי להחזיק יותר מ־1% מאמצעי השליטה, רק במבטח אחד שהונו עולה על 2,000 מיליון שקלים חדשים.

